

tens Sag ved en ny Lovgivning at forebygge.

Der var vistnok Meget i det Enkelte af de øvrige holdte Foredrag, som jeg kunde have stor Lyst til at omtale, men af de angivne Hensyn skal jeg ikke gaae ind derpaa. Der er kun et Par Bemærkninger, som jeg skal tilføie med Hensyn til det Endringsforslag, som er stillet af mig i Forening med et andet Medlem af Udvalget. Jeg troer, det er fuldkommen rigtigt og velbegrunderet, at, naar man, ved Siden af en Capitalisering af Fæsteretten, især naar man vil beregne denne med Rente og Rentenrente, men maaskee ogsaa naar der kun beregnes simpel Rente, hvis man skulde ansee dette Sidste for retfærdigere, vil afdrage-Noget for Fæstetvangen, eller rettere for Statens særegne Naadighed over dette Gods, da bør dette Afdrag ikke blive lige stort; thi, naar Fæstet er af lang Varighed, vil det Afdrag, der retfærdigen kan gøres, allerede være indeholdt i Capitaliseringen, men jo kortere Fæstevareigheden er, jo mindre vil der indeholdes af dette Afdrag i Capitaliseringen, og jo større Procent maatte der altsaa gives som særskilt Afdrag. Efter dette System, som jeg nærmere har motiveret til § 10, er det aldeles i sin Orden, at den Fæster, hvis Fæste allerede har været længe, eller den gamle Fæster, faaer et saadant større særskilt Afdrag; men den yngre Fæster faaer dog Gaarden for en ringere Kjøbesum, idet Nedsættelsen paa Grund af Rentefriheden virker stærkere end det særskilte Afdrag. Jeg troer saaledes, at dette i og for sig er aldeles rigtigt; men jeg erkjender, at den hele Methode er noget compliceret, og at det kan være vanskeligt for Mange at sætte sig med tilstrækkelig Tydelighed ind deri og erholde en klar Oversigt derover, uden ved Hjælp af Tabeller, der vise Indflydelsen af Capitaliseringen og saadanne Afdrag ved Siden af hinanden. Da derhos dette Forslag kun er henstillet som en Idee til nærmere Overvejelse, saa puster jeg ikke afstemt derover, førend saadan nærmere Oplysning engang kan fremlægges, og jeg tager det derfor tilbage paa egne og det Medlems Begne, der med mig har stillet det.

Formanden: Jeg veed ikke, om nogen Anden optager dette Forslag.

Jesperfen: Jeg optager det.

Rosenørn: Jeg optager det ogsaa.

Formanden: Det er altsaa optaget af Rigsdagsmændene for Odense Amts 5te Valgfreds og Kjøbenhavns Amts 3die Valgfreds.

Ordføreren: Det var kun, fordi jeg troede, at Forslaget for Diebliffet ikke kunde vente nogen Understøttelse, at jeg ikke ansaae det for rigtigt at lade afstemme derover, men jeg kan ikke have Noget imod, at det har fundet mere Sympathie, end jeg formodede. Endnu et Par Bemærkninger skal jeg dog tillade mig at tilføie, den første som Supplement til Fremstillingen i Udvalgets Betænkning. Man har en Forestilling fra det kongelige Rentekammer, som ligger til Grund for Placaten af 7de Juni 1806, en Forestilling, hvori ikke blot Rentekammeret, men ogsaa Landbocommissionen og det kongelige danske Cancellie vare enige; den er meddeelt i Bilagshæftet til Landbocommissionens Forhandlinger for 1849 Pag. 117 og flg. Jeg har vistnok, da dette Hefte for et Par Aar siden udkom, seet den igjennem, men ikke dengang lagt noiere Mærke til den, saa at jeg ikke ved Affattelsen af Betænkningen erindrede mig den; ellers skulde jeg sikkert have citeret den, og skal derfor tillade mig nu at supplere dette. Man vil ved at gennemsee denne finde, at den ikke alene ligefrem opstiller det samme Princip, som Udvalget har paavist som grundet i Lovene, men Skridt for Skridt gaaer den Vej, som Udvalget har vist at være en Følge af dette Princip. Der udtales ligefrem, at Formaalet for Forordningen af 19de Marts 1790 m. fl. Love om Bøndergaardenes Indfæstning var at afværge den Misbrug, at man undrog Bøndergaardene fra Bøndestanden, „for hvilken Klasse de fra Alders Tid og ifølge Statens Indretning vare bestemte.“ Der spørges dernæst, om hine Love af 19de Marts 1790 m. fl. vare anvendelige paa Selveiergaardene, og derom udtrykker man sig noget tvivlsomt, men antager dog, at de ikke havde sigtet til disse Gaarde, men nærmest kun til det samlede Bøndergods og andet egentligt Fæstegods, og som Grund til at antage dette angives atter, at, da disse Love bleve givne, „var Antallet af Selveiere endnu saa ringe,